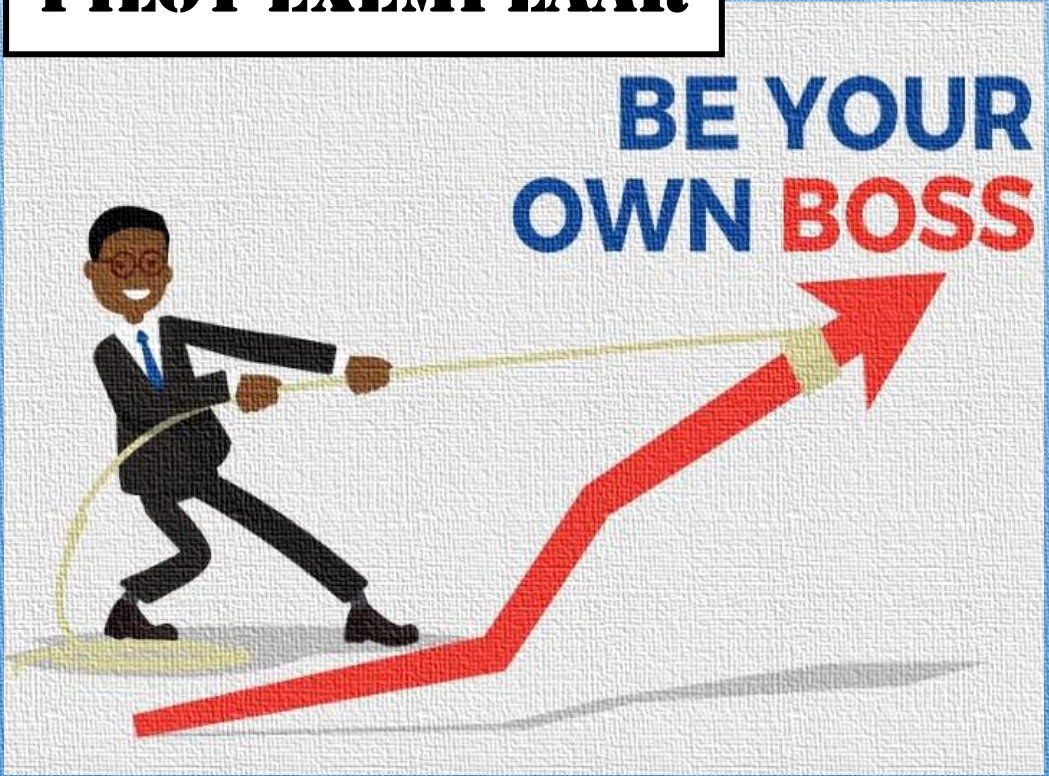

PILOT EXEMPLAAR

Tips om beter en zelfstandiger te leren

Inclusief QR
codes naar
filmpjes

Dit boekje is grotendeels tot stand gekomen vanuit een samengesteld werk van: Hoof, T., Surma, T., & Kirschner, P. A. (2021). ***Studeren met succes***. Antwerpen: Thomas More-hogeschool.

Hoi,

Ben je nu uit jezelf dit stukje aan het lezen of heeft iemand je gezegd dat je dit nu moest doen?

Wat vind jij daar eigenlijk van? Dat je heel vaak iets doet omdat een ander het zegt, bijvoorbeeld één van je ouders, de docent, of iemand anders?

Voordeel is dat je niet hoeft na te denken, maar het nadeel is dat je niet zelf bepaalt wát je wánnere gaat doen. Daar heb je vast al eens discussies over gehad in het verleden...

In dit boekje staan diverse tips om je verder te helpen bij het zelfstandig leren. In het begin vind je een aantal verschillende leerstrategieën waarvan bewezen is dat ze werken. Ook lees je wat je kunt doen als je vast loopt, en hoe je jezelf weer aan het werk krijgt. Zonder bemoeienis van anderen, want jij bepaalt. En als dat lukt, geeft dat niet alleen een heel goed gevoel, maar zorg je er ook voor dat anderen minder aanleiding zien om zich met jou te bemoeien. Je hebt immers alles al zelf onder controle.

TIP van de dag: als jij niet zelf je eigen toekomst bedenkt, doet een ander het voor je...(en je weet dan niet altijd of dat in jouw voordeel of nadeel is 😊)

Lees verder om te kijken wat er zoal in dit boekje aan de orde komt. Als je al heel snel moe wordt van het lezen, pak dan je mobiel en scan onderstaande QR code. Dit kun je natuurlijk ook doen als je gewoon nieuwsgierig bent wat er achter de QR code zit.

SCAN →

En? Heb je gekeken of ben je gewoon doorgegaan met lezen?

In beide gevallen heb je de eerste stap al gezet, want je hebt zelf de keuze gemaakt wat je ging doen. In dit boekje wil ik je leren om op je eigen manier te plannen en te leren, zodat jijzelf kunt bepalen wat, hoe en wanneer je sneller en/of beter kunt leren. Hierdoor houd je ook meer tijd over voor andere dingen. Ik zeg expres niet leukere dingen, want leren is helemaal niet zo erg, zeker niet als je bedenkt dat het je verder brengt naar jouw doel(en). Het enige wat vervelend is, is dat het de hele tijd voelt dat je iets MOET doen. Het lijkt zo dat jijzelf niets te bepalen hebt. Maar dat is niet zo! Jij bepaalt de hele tijd! Zelfs als je besluit niet(s) te leren.....

Het is nu weer jouw keuze of je wil weten wat er op de volgende bladzijde staat.

Hartelijke groet,

Jeroen Bos

NB: Mocht je het leuk vinden om Youtubefilmpjes te maken, dan hoor ik graag van je. Ik zou het superleuk vinden als leerlingen een filmpje maken over hoe zij met een bepaalde strategie werken. Die koppel ik dan aan de nieuwe versie met een QR code.

Wie weet word je wel beroemd! (wel toestemming ouders nodig) Mail mij op: j.bos@saenredam.nl

Inhoud

Hoe leer je?	6
Verschillende strategieën.....	10
Strategie 1: Flashcards	12
Strategie 2: Braindump	14
Strategie 3: Jezelf vragen stellen	16
Strategie 4: Uitleggen.....	18
Strategie 5: Werken met uitgewerkte voorbeelden	20
Strategie 6a: Samenvatten	22
Strategie 6b: Samenvatten met de Cornell-methode.....	24
Strategie 7: Mappen/tekenen en weer leeg maken	26
Meer zelfstandig aan het werk.....	29
Vooruitdenken	31
Uitvoeren.....	32
Reflecteren	34
Wat nog meer helpt bij het leren	36
Zo min mogelijk afleiding	36
Goede gewoonten	36
Vaste werkplek	37
Neem op tijd pauze	37
Niet uitstellen	38
Wat doen als het niet lukt?	38
Studeerkaartjes gedrukt.....	39

Hoe leer je?

Als je geboren wordt weet je eigenlijk nog helemaal niets. Je begint dus bij nul. Stapje voor stapje leer je het nadoen van wat je ziet, of leer je dat bepaald gedrag van jou (bijvoorbeeld lachen) een positieve reactie uitlokt bij papa of mama. Zij worden heel vrolijk als jij als schattige baby naar ze lacht en daardoor doe je het misschien wat vaker¹.

Je begint dus met veel nadoen en op een gegeven moment kun je woordjes uitspreken en deze woorden krijgen betekenis. Je gaat ook dingen ervaren en leert hiervan, bijvoorbeeld de verwarming doet pijn en je weet dus dat je die niet zomaar moet vastpakken. Later leer je dat de oorzaak van de pijn ook een woord heeft, namelijk: hitte. Zo groei je al lerende op en kom je op een gegeven moment op school terecht. Het leren wordt nu ineens een officieel ding. Je moet je gaan bewijzen door bijvoorbeeld sommen goed op te lossen of te onthouden wat er allemaal gebeurd is in de tweede wereldoorlog.

Je zit nu op de middelbare school en ook hier leer je (en moet je je bewijzen). Je zal gemerkt hebben dat je sommige onderwerpen makkelijker kunt leren dan andere.

¹ Het lachen van baby's is nog een raadsel voor de wetenschap. Dit is alleen bedoeld als voorbeeld dat vooralsnog niet uitgesloten is

Dat kan bijvoorbeeld komen omdat je het onderwerp heel interessant of belangrijk vindt. Je staat dan helemaal open om alle informatie in je op te nemen. Als je bijvoorbeeld dol bent op vuurwerk en je mag eens een kijkje nemen in de vuurwerkfabriek, dan zul je je ogen uitkijken en veel wat je ziet makkelijk onthouden. Je wil precies weten hoe zij het maken en hoe het dan helemaal werkt.

Wat ook helpt is als je al veel weet over een onderwerp. Je leert er dan makkelijk nieuwe informatie bij. Bijvoorbeeld: je komt vaak op de kinderboerderij en je ziet dat er een nieuw dier bij is gekomen. Je weet dus al heel veel van dieren en je pakt de informatie over het nieuwe dier snel op omdat je al veel herkent bij de andere dieren.

Zo valt er nog heel veel te vertellen over het leren, maar in de komende alinea staat kort uitgelegd hoe het leren werkt.

We beperken ons tot de twee geheugens in de hersenen: het werkgeheugen en het langetermijngeheugen.

Het begint met het zien, horen, voelen, proeven of ruiken van iets. Dit doe je met je zintuigen. De informatie komt terecht in het werkgeheugen en jij bepaalt wat je met welke informatie gaat doen. Bijvoorbeeld: Je luistert aandachtig naar een uitleg van je docent, totdat je een vogeltje in de vensterbank ziet. Het verhaal van de docent verdwijnt en al je aandacht is ineens gericht op het vogeltje. In je werkgeheugen zit wat je op DIT moment aan het doen bent. Nu dus het lezen van dit boekje.

De opslagruimte in het werkgeheugen is klein. Alles wat je wil onthouden moet terecht komen in het langetermijngeheugen, zodat je de informatie later weer terug kunt halen.

De langetermijngeheugenruimte is onbeperkt. Mooi he!? Er is altijd nog heeeeeel veel ruimte om dingen in te stoppen.

Maar nu komt het!

Hoe zorg je dat je de informatie die je opslaat in het langetermijngeheugen ook weer kunt terugvinden als je het nodig hebt, bijvoorbeeld tijdens een toets?

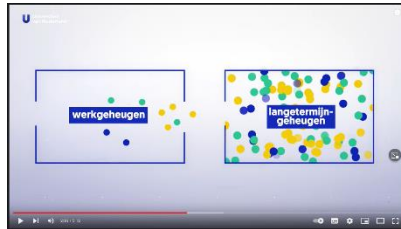
Dat doe je door dusdanig te oefenen dat je de weg naar de informatie makkelijker kunt vinden. Door het oefenen leg je als het ware een straatje aan naar de informatie die voor jou belangrijk is. En dat straatje is geen éénrichtingsverkeer oftewel je moet niet alleen informatie IN stoppen, maar ook **ERUIT** halen. Je moet immers ook de informatie **UIT** je geheugen halen op het moment dat je het nodig hebt (toets).

Weet je nog? Iemand had het over een supergoede film die je zeker moet gaan zien. Je vraagt aan hem of haar wat de titel is en je luistert aandachtig. Na een paar dagen bedenk je dat je die film wel wil gaan kijken, maar je kan helemaal niet meer op de titel van de film komen.... Hoe kan dat? Je vond het toch belangrijk? Je wilde de film toch supergraag zien? Je hebt dus de weg naar die informatie niet goed gelegd. Wat al zou helpen is bijvoorbeeld de rol van een acteur van de film te onthouden. Die functioneert als het ware als een wegwijsbordje. Je ziet de acteur voor je met de rol die je met je maatje hebt besproken en zowaar doemt daar in de mist een titel op..... Je kunt in ieder geval op zijn minst nog via Google de film terugvinden en ben je dus niet alles kwijt.

Wil je weten wat je had moeten doen om zeker te zijn dat je de film niet vergeten was?

In dit boekje richten wij onze pijlen op het oefenen in het terugvinden van de informatie om het er vervolgens weer **uit** te halen. Als je de informatie hebt opgeslagen en je kunt het altijd weer terugvinden heb je er een bezit bijgekregen...gratis! Hoewel.....ook hier bestaat gratis niet. Je zult er iets voor moeten doen, en wat dat is kun je lezen in het volgende hoofdstuk.

Bij deze QR code hoort een filmpje met uitleg over de werking van het geheugen.

Verschillende strategieën

In dit hoofdstuk komen een aantal strategieën aan bod die je kunnen helpen bij het effectief leren. Zoals in het vorige hoofdstuk genoemd is, wordt veel aandacht besteed aan het terughalen van informatie, oftewel om de informatie weer UIT je geheugen te halen, nadat je het er op een slimme manier hebt ingezet.

Een aantal belangrijke aandachtspunten als je de informatie IN je langetermijngeheugen plaatst:

- Probeer de nieuwe informatie te koppelen aan bestaande kennis. Leer je bijvoorbeeld iets over **werkloosheid**, koppel deze informatie dan bijvoorbeeld aan **werken, dat je werkt voor een inkomen, dat je werkt omdat een bedrijf jou nodig heeft en dat het dus kan gebeuren dat je ineens niet meer nodig bent**. Het blauwe gedeelte is waarschijnlijk informatie die je al begreep of kende en die koppel je nu aan het nieuwe begrip. Hoe meer je al over een bepaald onderwerp weet, hoe makkelijker je iets nieuws leert.
- Zorg dat je zoveel mogelijk in je eigen woorden werkt. Als je iets probeert op te slaan in je langetermijngeheugen wat je niet begrijpt, dan is dat heel moeilijk. Zodra je het begrijpt kun je het veel makkelijker onthouden. Eigen woorden en begrijpelijke taal gebruiken dus!
- Zorg dat je geen last hebt van afleiding waar jij zelf invloed op hebt. Dus kies een rustige plek, leg je mobiel weg en zet geen muziek op. Allemaal prikkels die het moeilijker maken om het écht goed te leren. Maar vergeet niet dat jij zelf de baas bent.....! Je kunt

ook denken: “Ik stop nu even en ga even lekker luisteren of op mijn mobiel, dan kan ik straks weer goed geconcentreerd verder”.

- Wissel verschillende strategieën af en HERHAAL!

Op de volgende pagina's vind je een aantal strategieën die volgens wetenschappers erg goed werken. Je zult wél aan de slag moeten, maar dan leer je beter en heb je straks meer tijd over voor andere zaken.

De strategieën staan ook op de studeerkaartjes die je kunt downloaden op je mobiel, zodat je altijd even kunt spieken hoe het ook alweer werkt. Kun jij het logo dat op de studeerkaartjes staat verklaren? Vast!

Scan deze QR code voor de studeerkaartjes:

Strategie 1: Flashcards

Waarschijnlijk heb je in het verleden al eens kennis gemaakt met deze strategie. Je maakt kaartjes met een vraag (of begrip) op de ene kant en het antwoord op de andere kant. Vervolgens ga je jezelf toetsen en kijk je wat je al weet. Je herhaalt dit en legt de kaartjes tijdelijk weg als je het antwoord een paar keer goed hebt. Op een gegeven moment ken je alle vragen en kun je later nog eens oefenen om het vers in je geheugen te houden.

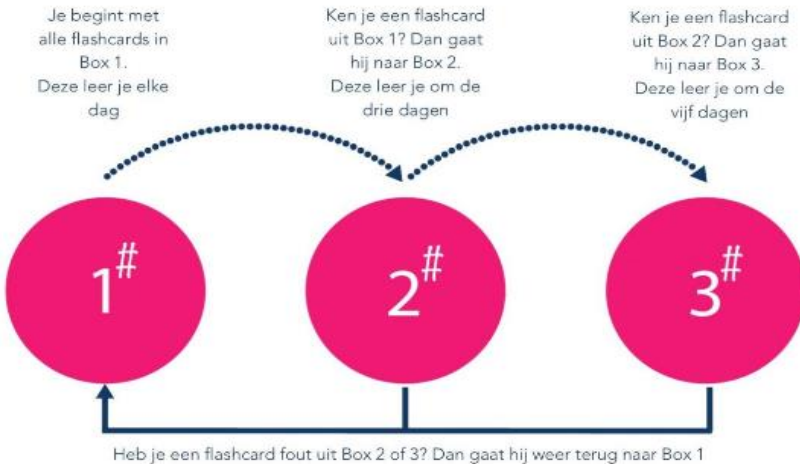
Aanpak

Maak kaartjes of gebruik een app op je mobiel (ankidroid).

Schrijf op één kant de vraag, of schrijf het begrip. Op de andere kant zet je de uitleg in woorden die je begrijpt, dus niet gewoon klakkeloos overschrijven. Sta écht even stil bij de beschrijving (je bent nu al aan het leren!).

Vervolgens heb je een stapeltje kaarten over een bepaald onderwerp en kun je aan de slag met het oefenen. Start met alle kaartjes in box 1.

Het leersysteem

Belangrijk

- Gebruik je eigen woorden en schrijf niet zomaar over. Als je het antwoord schrijft moet het voor jou glashelder zijn wat er staat, anders leer je nog steeds niet.
- Snap je het niet, ga dan op onderzoek uit en vraag iemand anders of zoek het op, op internet.

Stel je maakt het volgende kaartje:

Het kan best zijn dat je de beschrijving niet glashelder vindt...., bijvoorbeeld het stukje “Een kleine lening **die verstrekt wordt** aan kleine ondernemers....”. Wat betekent nu **die verstrekt wordt**? Op internet zie je dat **verstrekken** hetzelfde is als: geven, bezorgen, leveren, verschaffen en zo nog 11 betekenissen. Je **levert** dus een lening. Je kunt nu bij het woord verstrekken tussen haakjes (levert of zorgt voor) schrijven, zodat het glashelder blijft. Het woord verstrekken is namelijk wél een woord dat bij een lening hoort. Het is dus wel belangrijk dat je dit woord kent, anders schrik je straks weer als je het tegenkomt tijdens je examen².

² Geen grote paniek, je mag tijdens het examen een woordenboek NL gebruiken.

Strategie 2: Braindump

De Braindump is een strategie die ervoor zorgt dat je de informatie weer UIT je geheugen haalt. Je kweekt hersenspierballen....! Ga dus tot het uiterste om ALLES eruit te halen. Hoe vaker je de informatie UIT je brein haalt, hoe beter je het later terug kunt halen. Het lijkt een beetje op stampen, net als de tafels, maar dit is next level.

Je zult natuurlijk wel eerst informatie moeten verzamelen. Dat doe je door te lezen, naar een filmpje te kijken of naar de uitleg van je docent te luisteren. Daarna kun je pas gaan trainen aan je hersenspierballen door alles op te schrijven wat je nog weet.

Aanpak

Na het lezen/kijken/luisteren pak je een leeg blad. Zet het onderwerp bovenaan. Vervolgens schrijf je alles wat je nog weet van zojuist (of van de vorige dag/week) op dit lege blad. Je mag ook schema's maken en tekenen. Ga net zolang door totdat je écht niets meer kunt bedenken.

Controleer vervolgens of je alle informatie hebt opgeschreven door terug te lezen, terug te kijken of via je aantekeningen. Zet deze informatie erbij en sta hier even bewust bij stil. Laat de vergeten informatie even op je inwerken, zodat je deze de volgende keer niet wéér vergeet en schrijf dit er bij in een andere kleur (of je onderstreept). Bewaar dit blad, zodat je het de volgende keer kunt vergelijken.

Een aantal dagen later die je nog eens de braindump, maar let op!: je doet dit uit je hoofd zonder terug te lezen/kijken. Daarna controleren met je vorige braindump of door terug te lezen/kijken. En? Staat nu wel (bijna) alles erop?

Belangrijk

- Ga absoluut door tot je niet meer kan. Als je de informatie na veel moeite terug kunt vinden, dan is de kans heel groot dat je het “nooit” meer vergeet.
- Accepteer dat je niet alles weet en dat vergeten heel gewoon is.
- Controleer wel steeds even wat je vergeten bent en denk hier nog even goed over na.
- Bewaar je braindump-blad voor de volgende controle.
- Herhaal de braindump een paar keer en kijk steeds weer of je nu alles “compleet” hebt.

Braindump 1
Zwart is je dump en rood heb je er later bijgeschreven

werkloosheid

Soorten:

Structurele werkloosheid (werk komt niet meer terug) *bv machine vervangt mens*

Seizoenswerkloosheid (alleen in zomer werkloos) *bv skileraar*

Conjuncturele werkloosheid *afhankelijk van vraag*

Regionale werkloosheid (alleen in regio/fabriek sluit)

Friciewerkloosheid (tijdelijk zonder werk)

Braindump 2

Je ziet dat je al een hoop meer weet dan de vorige keer

werkloosheid

Soorten:

Structurele werkloosheid – *bv machine vervangt mens* – komt niet terug 😊

Seizoenswerkloosheid *bv skileraar* alleen in winter werk 😊

Conjuncturele werkloosheid *afhankelijk van vraag*

Regionale werkloosheid – *bv fabriek sluit* – alleen gebied 😊

Friciewerkloosheid (*tijdelijk zonder werk*)

Strategie 3: Jezelf vragen stellen

Antwoorden geven op vragen is iets dat je moet kunnen voor een toets, dat weten wij allemaal. Je kunt dit voorafgaand aan de toets al oefenen. Je slaat dan 2 vliegen in 1 klap: je bent intensief met de lesstof bezig en je hebt al een heel arsenaal vragen beantwoord die mogelijk straks ook op de toets komen. Altijd leuk als je de docent te slim af bent! Hoe meer je al weet over het onderwerp, hoe beter je vragen zullen worden. Zo ga je weer een level omhoog.

Je kunt deze strategie altijd toepassen: vanuit je leerboek, vanuit filmpjes en vanuit de aantekeningen in je schrift.

Aanpak

Neem je lesmateriaal er bij, kijk naar de koppen, kijk naar afbeeldingen en vraag je even af waar deze stof zoal over gaat. Lees vervolgens de tekst aandachtig door. Als het erg ingewikkeld is, neem je steeds een klein deel, bijvoorbeeld een pagina of een alinea.

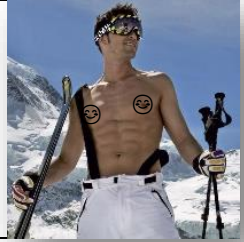
Nadat je het gedeelte gelezen hebt, bedenk je vragen over deze tekst. Verplaats je eventueel in de docent....wat zou nu een vraag kunnen zijn die hij/zij gaat stellen op de toets?

Gebruik vraagwoorden zoals:

✓ Wie	✓ Waarmee	✓ Hoeveel
✓ Wat	✓ Waarom	✓ Hoe
✓ Waar	✓ Wanneer	✓ Welke

Schrijf vervolgens de vraag op. Dit kan in de kantlijn van een leerwerkboek, maar je kunt ze ook apart opschrijven. Geef op een los blad de antwoorden en wees zo volledig mogelijk.

TIP: Plak het antwoord aan de informatie die je al weet en gebruik voorbeelden om het makkelijker te onthouden! Als je namelijk een voorbeeld bedacht hebt, kun je je dat verbeelden als het over dit onderwerp gaat. Denk aan de skileraar als het om seizoenswerkloosheid gaat...

Je kunt ook de vragen en antwoorden op flashcards zetten. Dat maakt het oefenen weer een stuk makkelijker.

Vervolgens kun je jezelf toetsen door de vragen te beantwoorden. Dit herhaal je enkele keren (net als bij de flashcards).

Belangrijk

- Geef uitgebreid antwoord en controleer of het goed is. Vraag eventueel je docent om bevestiging, maar je kunt ook veel vinden op internet....! Let op dat je niet maar één bron gebruikt! (check even).
- Herhaal regelmatig en kijk zo min mogelijk af.
- Gebruik je leerdoelen uit je boek. Dáár gaat het namelijk om!

VOORDEEL!!
Omdat je de vragen zelf hebt bedacht, en hierdoor heel intensief met de stof bezig was, zul je merken dat je de vragen veel makkelijker beantwoordt en de stof dus sneller leert...

Strategie 4: Uitleggen

Met deze strategie ga je je ook heel intensief met de lesstof bezig houden. Je gaat namelijk telkens aan jezelf uitleggen (of aan een ander) hoe het nu precies zit. Dit zorgt ervoor dat je de stof uiteindelijk heel goed zult begrijpen. Uit onderzoek blijkt dat je pas écht iets goed weet, als je het kunt uitleggen. De kans is groot dat je het dan voor de rest van je leven onthoudt. Een hoger level bestaat bijna niet.

Aanpak

Je begint weer met een informatietekst, filmpje of aantekeningen. Neem de stof geheel of gedeeltelijk door, afhankelijk van de moeilijkheidsgraad. Zorg in eerste instantie voor overzicht, dus: waar gaat dit nu eigenlijk over? Kijk dus ook bij de leerdoelen in je boek. Die moet je sowieso uit kunnen leggen!

Telkens als je het doorneemt probeer je antwoord te geven op de volgende zaken:

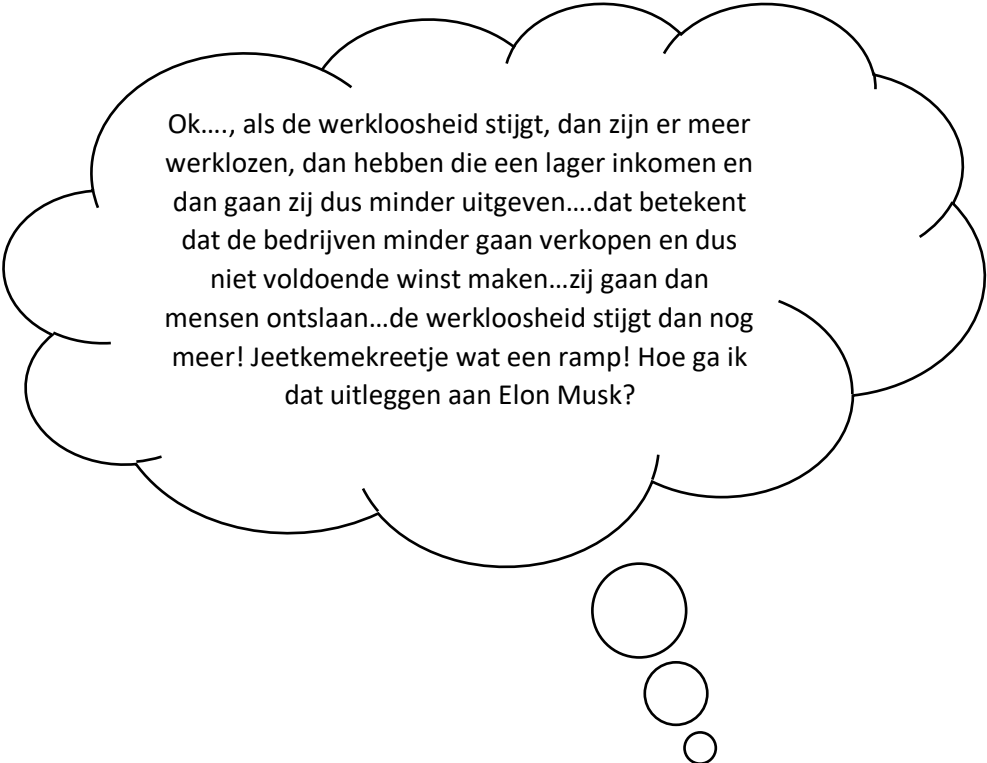
- ✓ Wat gebeurt er?
- ✓ Waarom?
- ✓ Hoe?
- ✓ In welke volgorde?
- ✓ Wat is de logica?
- ✓ Wat heeft dit met andere onderwerpen van dit vak te maken?
- ✓ Welke informatie heb ik nodig om oplossingen te vinden?
- ✓ Is er een (noodzakelijke) volgorde?
- ✓ Kan ik structuur aanbrengen?
- ✓ Wat zijn de oorzaken en gevolgen?
- ✓ Of wat er ook maar nodig is om de stof glashelder te krijgen.

Controleer daarna je uitleg door terug te lezen. Je kijkt eerst in je boek en leest daarna je eigen uitleg. Vul eventueel aan.

Leg het vervolgens hardop aan jezelf uit. Je kunt ook fantaseren dat je het aan iemands anders of aan de klas uitlegt. Verduidelijk eventueel met tekeningen en schema's.

Belangrijk

- ✓ Focus op het uitleggen en verklaren, niet op het kunnen opzeggen van begrippen.
- ✓ Vergeet de leerdoelen niet te bekijken, zodat je uitleg daarop gericht is.
- ✓ Gebruik eigen woorden, maar zoek ook woorden die je niet kent op, zodat je niet verrast wordt in de toekomst.
- ✓ Als je het aan iemand anders uitlegt kan diegene nog vragen stellen. Dat is nog beter!

Ok...., als de werkloosheid stijgt, dan zijn er meer werklozen, dan hebben die een lager inkomen en dan gaan zij dus minder uitgeven....dat betekent dat de bedrijven minder gaan verkopen en dus niet voldoende winst maken...zij gaan dan mensen ontslaan...de werkloosheid stijgt dan nog meer! Jeetkemekreetje wat een ramp! Hoe ga ik dat uitleggen aan Elon Musk?

Strategie 5: Werken met uitgewerkte voorbeelden

Soms kom je er helemaal niet uit...hoe los je die som op? Hoe teken je die grafiek...? En bij de docent snapte je het ook al niet! Geen paniek. Je gaat werken met uitgewerkte voorbeelden, oftewel spieken in je antwoordenboekje. Op deze manier probeer je stap voor stap te achterhalen wat er gebeurt. En telkens als je een stap wél snapt, ga je naar de volgende, totdat de som is opgelost. Daarna ga je zelf aan de slag, maar nu eerst zonder te kijken. Stap voor stap kom je verder. Je kunt jezelf op deze manier enorm veel leren.

Aanpak

Zorg dat je beschikt over voldoende materiaal. Je hebt namelijk wel soortgelijke opgaven nodig. Je ziet dit veel bij wiskunde (het beroemde rijtje met telkens dezelfde soort sommen).

Lees de opdracht aandachtig, zodat je weet wat er moet gebeuren en wat het uiteindelijke doel is. Bijvoorbeeld je moet te weten komen hoeveel docenten op Het Saenredam vroeger weleens geschorst zijn, waarbij je weet hoeveel docenten er werken en hoeveel procent ooit eens geschorst is in hun jonge jaren.

Vervolgens kijk je naar de uitwerking en begin je met de eerste stap. Waarschijnlijk is dit het tekenen van een verhoudingstabel. Bestudeer goed wat er met de verschillende getallen gedaan moet worden en probeer jezelf uit te leggen welke getallen op welke plek komen.

Je neemt nu een nieuwe opdracht en doet precies de stappen na die je ziet bij de eerste som. Belangrijk dat je niet tussendoor spiekt bij de nieuwe opdracht (mag wel bij de oude). Als je denkt dat je het goed gedaan hebt, kijk je naar het antwoord en weet je of je op de goede weg bent. Zo ga je

stap voor stap verder totdat je de hele som in je eentje kan maken.

BELANGRIJKE TIP: Het is belangrijk dat als je het (eindelijk) snapt, je dit hierna nog een paar keer oefent. Dus morgen, een paar dagen later, en dan nog eens.... Anders kun je weer helemaal opnieuw beginnen en dat is zonde...

Belangrijk

- Voldoende materiaal, anders hulp vragen aan docent.
- Geef niet op. Het gaat lukken!
- Kom je er echt niet uit, dan moet je naar de docent voor hulp en neem je materiaal mee. Laat zien waar het mis gaat, zodat je docent je beter kan helpen.

TIP 2: Als je er niet uitkomt tijdens een toets bij een grote som, maak dan jouw eigen uitgewerkte voorbeeld. Bijvoorbeeld $23x = 60$; hoeveel is x ?wat moet ik nu delen door wat? ...Ik maak gewoon mijn eigen voorbeeld.... $4x = 8$. Ik zie dat x 2 moet zijn...aha...dan moet ik 8 delen door het getal dat voor de x staat....dus dat doe ik dan nu ook bij

$$23x = 60$$

$$60 : 23 = 2,61. x \text{ is dus } 2,61$$

Strategie 6a: Samenvatten

Je haalt de belangrijkste delen uit de tekst en je maakt er een logisch geheel van en dat is handig bij het leren. Dat klinkt makkelijk! Maar....., stel dat je aan jouw klasgenoten vraagt wie allemaal een samenvatting maken, dan zullen er maar een paar zijn die het doen.... en voor hen is het ook makkelijk! Zij zijn er namelijk in getraind. Zij hebben zo vaak geoefend en gaan gewoon aan de slag, zonder twijfel. Als je vaak een samenvatting hebt gemaakt, dan weet je namelijk dat het helemaal niet zo erg is als je eens wat vergeet of iets niet in je samenvatting hebt gezet. Alleen al het bekijken van de tekst en het bepalen van wat belangrijk is, is al heel leerzaam en zorgt voor een leereffect. Laat je dus niet weerhouden door twijfel of je wel alles wat belangrijk is hebt opgeschreven. Ga gewoon aan de slag!

Aanpak (voor meerdere hoofdstukken)

Neem een leeg blad.

Bestudeer de inhoudsopgave en bekijk globaal wat je dadelijk ongeveer zult gaan leren. Zoek de grote lijn.

Blader daarna door de hoofdstukken, kijk naar de tussenkopjes en de afbeeldingen. Bedenk wat je al over dit onderwerp weet. Je kunt de informatie hieraan koppelen en dan onthoud je het beter.

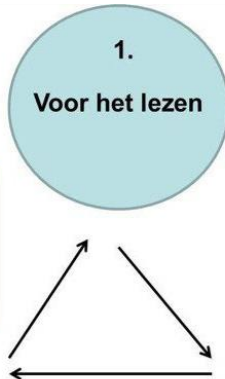
Start vervolgens bij het eerste hoofdstuk en lees een alinea door. Schenk ook aandacht aan de kop van de tekst (deze zegt al veel).

Schrijf in één of twee zinnen (in je eigen woorden) op wat het belangrijkste is. Als de informatie uit verschillende kenmerken/onderdelen bestaat schrijf je deze ook op (rijtjes).

Schrijf vooral niet over, gebruik je eigen woorden!

Werk zo alle teksten door en gebruik steeds per onderdeel 1 pagina.

Onderstaand schema helpt je als je het even niet meer zo goed weet.

1. Kijk naar de tekst. Let op:

- de titel
- de kopjes
- de illustraties (plaatjes)
- opvallende woorden (**vet**, *schuingedrukt*, onderstreept, ...)
- getallen

Doe een **voorspelling**: de tekst gaat over?

Wat weet je er al van? Wat heb je gezien, gehoord of gelezen?

3. Klopte je voorspelling?

Kun je de tekst **samenvatten**?

Vertel in een paar zinnen waar de tekst over gaat.

2. Lees de tekst.

- Onderstreep belangrijke woorden en signaalwoorden. Let op de **verbanden**.
- Maak aantekeningen en/of een schema. Heb je een goed beeld van de tekst?
- **Stel vragen** over het belangrijkste van de tekst: *Wie, Wat, Waar, Wanneer, Waarom, Hoe?*
- Je begrijpt een woord niet? Gebruik de woordhulp.
- Je begrijpt een klein stukje tekst niet? Lees het moeilijke stukje nog een keer.

2.

Tijdens het lezen

3.

Na het lezen

Belangrijk

- Schrijf op in je eigen woorden, maar vergeet niet ook de nieuwe woorden erbij te zetten zodat je deze ook leert.
- Ga gewoon aan de slag.
- Wees niet te bang dat je iets vergeet op te schrijven.
- Koppel hier ook steeds weer aan alles wat je al weet.
- Schrijf niet over. Blijf actief met de stof bezig!

Strategie 6b: Samenvatten met de Cornell-methode

Je maakt aantekeningen van hetgeen je leest, ziet of hoort en schrijft dit steeds kort en bondig op in je eigen woorden. Je doet dit aan één kant van jouw aantekeningenblad, want de andere kant gebruik je om de vraag op te schrijven die bij dit onderdeel of begrip hoort. Hierna kun je met deze vragen mooi oefenen en herhalen zodat je het niet snel meer vergeet. Cornello-perfecto!

Aanpak

Neem een leeg blad.

Zorg dat het er ongeveer zo uitziet:

- Rechts schrijf je de aantekeningen in eigen woorden.
- Links de vraag die erbij hoort.
- Als je klaar bent schrijf je het onderwerp bovenaan.
- Onderaan zet je in één of twee zinnen wat het belangrijkste is van deze pagina.

Onderwerp:

Samengevat:

Dit kan er bijvoorbeeld zo uitzien:

Onderwerp: Protectiemaatregelen	
Protectiemaatregelen (waarom doet een land dat?)	Als veel mensen spullen kopen uit het buitenland houden zij geen geld meer over om in Nederland te besteden. Dat is niet goed voor onze bedrijven. Nederland wil deze bedrijven beschermen. Dit zijn protectiemaatregelen.
Hoe kan een land zich dan beschermen? (Welke <u>protectie-</u> <u>maatregelen</u> zijn er?)	<ul style="list-style-type: none">• Buitenland mag hier geen producten meer verkopen (<u>importverbod</u>)• Buitenland mag maximaal aantal bijv. 10.000 verkopen in Nederland (<u>contingentering of importquotum</u>)• Belasting vragen aan de grens, dan wordt het duurder (<u>importheffing</u>)• Eigen bedrijven geld geven waardoor zij beter kunnen concurreren en dus aantrekkelijker worden in NL en buitenland (<u>subsidies eigen producenten</u>)
Samengevat: Protectiemaatregelen zorgen voor bescherming van de eigen economie	

Je kunt eventueel belangrijke begrippen, maatregelen of gevolgen(etc.) markeren.

Belangrijk

- Gebruik weer je eigen woorden.
- Geef voorbeelden of plak de informatie aan wat je al weet.
- Vergeet niet een paar keer te oefenen met de vragen die je erbij geschreven hebt.

Strategie 7: Mappen/tekenen en weer leeg maken

In principe ben je bij (mind)mappen ook bezig met het maken van een samenvatting, alleen doe je dit nu veel meer in schema's en kun je erbij tekenen om de context te verduidelijken. Je zorgt dus dat je het begrijpelijk beschrijft, met voorbeelden waar ijj je iets bij kunt voorstellen en probeert de informatie te koppelen aan hetgeen je al weet.

Je kunt deze strategie ook gebruiken om vast te kijken wat je al over een onderwerp weet. Zo activeer je het gebied waar je deze informatie bij opslaat en kun je het later makkelijker terugvinden.

Is je map eenmaal compleet dan volgt fase 2: het leeg maken. Je laat de grote onderwerpen staan en haalt de rest weg. Zo krijg je een half lege map. Deze gebruik je later om te kijken of je de gehele map opnieuw kunt maken zonder te spieken in je boek of in je oude (volle) map. En natuurlijk wel weer even controleren....

Aanpak

Begin weer vanuit je boek, filmpje of aantekeningen
(combineren is nog beter!)

Probeer de grote lijn te zien, dus waar gaat dit nu eigenlijk over?

Je kunt er nu voor kiezen om nu al te beginnen met wat je al weet over dit onderwerp. Dit doe je dan nog voordat je écht in de stof duikt.

Hierna kun je letterlijk de informatie uit je boek of filmpje koppelen aan wat je al weet. Op deze manier maak je het jezelf makkelijker omdat het voor jou logischer voelt.

Kijk nu steeds wat de grote onderwerpen zijn (denk aan de titels van paragrafen en tussenkopjes) en zorg dat je hier de eigenschappen, gevolgen, mogelijke oplossingen etc. bij zoekt. Je kunt hierbij ook heel goed rijtjes maken.

Als je map/tekening compleet is, kun je overwegen om hem nog eens in het net te maken, maar je kunt nu ook overgaan tot fase 2.

Fase2: Pak een nieuw leeg blad en schrijf de grote onderwerpen op, maar laat de rest leeg. Probeer zoveel mogelijk leeg te maken. Je bent een echte topper als je maar 1 woord nodig hebt en de rest leeg kunt laten. Op de volgende bladzijde zie je hiervan een voorbeeld. Jij kiest er zelf voor welke woorden jij wil laten staan om je op weg te helpen bij het oefenen.

Hierna is het oefenen geblazen. Je pakt de lege map erbij en vult hem zoveel mogelijk in. Daarna controleer je en vul je weer aan. Dit doe je nog een paar keer.

TIP: Je kunt je lege map ook kopiëren, dan hoeft je hem niet steeds opnieuw te maken om te oefenen.

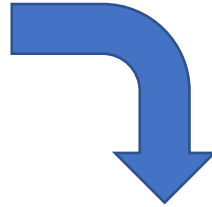
Belangrijk

- Maak het zo duidelijk mogelijk voor jezelf.
- Koppel de onderwerpen aan wat je al weet.
- Schrijf het zó op dat je het goed kunt nalezen (gebruik eventueel een computer).

Als je alle stukjes laat liggen, zie je geen logica

Koppel
onderwerpen aan
wat je al weet!

Koppel je stukje aan stukjes die bij elkaar horen, dan zie je het grote geheel

Meer zelfstandig aan het werk

Hopelijk heb je nu voldoende strategieën tot je beschikking om straks zelfstandig aan de slag te gaan met de lesstof. Je hebt als het ware een gereedschapskistje en jij kiest steeds welk gereedschap je wil gebruiken voor een vak of een onderdeel hiervan. Werken met uitgewerkte voorbeelden is heel geschikt bij ingewikkelde opgaven van wiskunde, economie, biologie en aardrijkskunde. Als je de stof moet inoefenen en je komt er even niet uit.... hup voorbeelduitwerking erbij en oefenen maar. Een braindump kun je heel goed inzetten na het kijken van een filmpje. Zo ga je namelijk gelijk actief met de stof aan de slag in plaats van alleen maar achterover te leunen en te kijken (en het weer vergeten na een paar uur).

Jij kiest steeds wat het prettigst is..... oh jee..... toch maar even op die QR code klikken nu.....

Je hoorde het al.... Prettig is niet altijd het best... Ken je de uitdrukking “Wie mooi wil gaan, moet pijn doorstaan”? Dat betekent dat als je er mooi wil uitzien, dat je hier iets voor over moet hebben, bijvoorbeeld harsen of je wenkbrouwen epilieren etc. Voor leren geldt precies hetzelfde...je zult er écht iets voor moeten doen. Je zult dus ook moeten onderzoeken of die “prettige manier” wel effectief is geweest. Als je een 10 had, was dit blijkbaar het geval. Zo niet, dan is het goed om eens te experimenteren met een

andere strategie (en dat hoeft niet eens perse één uit dit boekje te zijn....)

Figuur 1 Zelfregulatiecyclus van Zimmerman

Hierboven zie je de cyclus die bij zelfregulatie hoort. Zelfregulatie betekent dat je jezelf aanstuurt, oftewel dat je jouw leerproces helemaal zelf regelt en zelf zorgt voor goede of betere resultaten, zonder hulp van anderen.

Het mooie is, dat je al een heleboel van deze cyclus doet. Je denkt nu al vooruit als je bijvoorbeeld morgen een toets hebt, je voert uit door middel van strategieën, en je bent benieuwd naar je cijfer en kijkt wat je goed en fout had (=reflecteren). Maar het is minder simpel dan het eruit ziet. Bij elke fase zijn er belangrijke dingen waar je op moet letten, zodat je het

écht beter gaat doen. Op de volgende bladzijden staat per onderdeel aangegeven waar je extra op moet letten.

Vooruitdenken

Bij het vooruitdenken heb je een bepaald doel voor ogen, bijvoorbeeld voorbereiden op een toets. Ook bepaal je hoe en wanneer je hier tijd aan gaat besteden. (Heb je hulp nodig bij plannen? Ga dan eens langs bij de zorgafdeling bij ons op school, zij helpen je graag.)

Verder zul je een beeld moeten hebben over hoe je het wil aanpakken. En welke strategieën je wil inzetten.

Waarom doe je dit? (Motivatie) Hopelijk niet alleen omdat je een toets moet maken. Als je namelijk het nut van de informatie inziet, leer je het makkelijker. Bedenk dus waarom je dit moet weten! Wat ook belangrijk is, is dat je een beetje vertrouwen hebt in jezelf. Accepteer dat je fouten maakt en besef dat je de ene keer iets makkelijker leert dan de andere keer.

Tips bij het vooruitdenken

- Zorg voor duidelijke en haalbare doelen.
- Zorg dat je de lesdoelen weet (die staan bijna altijd in je boek) en maak hier een lijstje van.
- Bedenk wat de vorige keer goed werkte (en wat niet!) bij het leren. Hier kwam je achter bij de vorige fase REFLECTEREN. Pas je strategieën hierop aan.
- Heb vertrouwen in jezelf en wees niet te streng (maak fouten).
- Zorg dat je inziet waarom deze lesstof nuttig is. Wat kun je er mee? Wie gebruikt deze informatie in zijn/haar werk? Is het belangrijk voor de samenleving? Heb je dit nodig om verder te komen?

Vooruitdenken

Wat moet ik doen?

Doelen stellen & plannen

Leerstrategieën kiezen

Motivatie

Geloof in eigen kunnen

Praktisch nut & interesse

Leren voor begrip

Uitvoeren

Je gaat aan de slag met je planning en zet je plannen om in daden. Kortom: je gaat aan de slag.

Zorg dat je in een rustige omgeving werkt met zo min mogelijk afleiding. Een vaste plek om te leren helpt ook (verderop in dit boekje meer hierover).

Je kiest de leerstrategie en wisselt hiermee af. Probeer de stof letterlijk op verschillende manieren in beeld te krijgen. Houd in de gaten dat je steeds werkt aan je leerdoelen en bedenk steeds bij elke strategie of het voor jou werkt. Zit het even tegen wissel dan af van strategie óf lesstof.

Zoals eerder in dit boekje naar voren komt is het belangrijk om de nieuwe stof te koppelen aan bestaande kennis. Op deze manier kun je beter een beeld vormen en kun je het makkelijker onthouden omdat je het voor je ziet. Lees de volgende stukje uit het boek eens:

Je kunt je tegen financiële risico's verzekeren door een verzekering af te sluiten bij een verzekeringsmaatschappij of verzekeraar. Deze neemt het risico over van de verzekeringnemer of verzekerde. De verzekeringnemer betaalt in ruil daarvoor aan de verzekeraar een premie. De verzekeraar gebruikt de ontvangen premies om schades uit te keren, zijn overige kosten te dekken, en winst te maken.

Niet echt een tekst waar je direct een beeld bij krijgt, toch? Nu is het aan jou om hier een dusdanig beeld te creëren dat het principe van verzekeren duidelijk wordt. Vertaal het naar een situatie die dicht bij jou staat, bijvoorbeeld: Je hebt al een

Uitvoeren

Aanpak uitvoeren

Leerstrategieën inzetten

Taal en beeld

Aandacht en concentratie

Hoe doe ik het?

In de gaten houden hoe alles je aangaat, eventueel bijsturen

mobiele telefoon en je bent daar heel blij mee, al helemaal toen die nieuw was. Je was toen best wel bang dat die stuk zou gaan en dat je dan geen geld meer zou hebben voor een nieuwe. Dit is bestaande kennis in jouw hoofd (ik denk dat je nu zelfs voor je ziet dat je je nieuwe mobiel kreeg).

Je weet misschien nog dat je bij het afsluiten van je abonnement een verzekering kon afsluiten voor schade aan je mobiel. Je hebt dit waarschijnlijk niet gedaan omdat je dat te duur vond...en jij bent natuurlijk heel zuinig 😊 .

Aha..... je vond de premie te duur (het bedrag dat je betaalt aan de verzekeringsmaatschappij) en je wilde het risico niet overdragen (en dat is verzekeren). En je kunt je voorstellen dat de verzekeraar de premie gebruikt om kosten te dekken (ze hebben immers een groot kantoorpand met medewerkers) en om schades uit te keren. Eigenlijk heb je nu glashelder voor ogen hoe verzekeren werkt. Dan kun je nu verder naar het volgende onderwerp: hoe berekent de verzekeraar de premie?....Dat heeft weer te maken met het risico. Hoe hoger het risico, hoe hoger de premie....etc. en zo bouw je het beeld op.

LET OP: Hoe beter je de lesstof kunt omzetten in echte situaties, hoe beter je leert. Het mooiste is als je werkelijk iets moet doen met de lesstof, bijvoorbeeld extra aandacht besteden aan de verzekeringsmogelijkheden bij de aankoop van je volgende mobieltje.....en ook hier bepaal JIJ of je wel of niet wil verzekeren.

Tips bij uitvoeren

- Wissel af.
- Zie het voor je (creëer een beeld).
- Zet door (fouten maken is okay).
- Blijf jezelf testen en pas je strategie aan als het niet werkt.

Reflecteren

Dit is eigenlijk een hele mooie fase. Je gaat namelijk ontdekken wat wel en niet werkte. Deze informatie gaat je dus veel opleveren voor in de toekomst. Stel dat je ontdekt dat de manier van leren deze keer enorm goed aansloeg, dan scheelt je dat weer stress en tijd voor de volgende keer.

Vraag je dan af waar dat aan lag. Welke omstandigheden zorgde voor dit resultaat? En welke inspanningen van mij zorgde voor dit resultaat?

Belangrijk hierbij is, dat je wel eerlijk bent over jezelf en anderen. Zeg dus niet te makkelijk: dat komt door de docent die niet goed uitlegt, of dat komt door het boek, of het komt door mijn ouders. Dit noem je defensieve reacties: je gaat jezelf verdedigen omdat je je aangevallen voelt (door je eigen resultaten). En stel dat het wél zo is, vraag je dan af wat je er de volgende keer aan wil doen. Stap naar de docent en vraag extra uitleg. Werkt het niet? Ga naar een andere docent. Weer niet? Ga op onderzoek uit op internet. Internet staat vol met informatieve uitlegfilmpjes. Je kunt werkelijk alles vinden als je bijvoorbeeld iets aan je telefoon wil repareren. Dit geldt ook voor schoolwerk....

Je kunt ook te streng zijn voor jezelf. Als het resultaat tegenviel en je het gevoel krijgt dat je het helemaal niet kan, dan zal dit jou niet helpen bij het verbeteren van jouw resultaten. Sterker nog. Je kunt gedemotiveerd raken en dat is zonde en niet nodig. Probeer dus vooral te kijken naar wat je deed. Heb je wel voldoende tijd besteed? Heb je wel de goede strategie gebruikt? Zat je wel op een goede plek? Was er sprake van afleiding? Focus op het oplossen van deze

Reflecteren

Een oordeel geven

Hoe heb ik het gedaan?
Ligt dat aan mij of aan iets anders?

Wat nu?

Ben ik tevreden?
Hoe ga ik een volgende keer zoiets aanpakken?

problemen en ga straks weer met frisse moed voor de volgende kans!

Tips bij het reflecteren

- Onthoud goed wat werkte en wat niet (en doe hier wat mee!)
- Pas op voor defensieve reacties
- Laat je niet demotiveren en let vooral op:
 - Wat je werkelijk deed
 - Heb je je aan de planning gehouden?
 - Heb je de juiste leerstrategieën gebruikt?
 - Heb je voldoende tijd genomen?
 - Had je voldoende materiaal tot je beschikking?
 - Heb je wel om extra hulp gevraagd?

Alles wat je aandacht geeft, groeit. Dus als je iets wilt loslaten, moet je er geen aandacht meer aangeven...

Abi Voice

Wat nog meer helpt bij het leren

Hieronder staan nog een paar aanbevelingen waarvan bewezen is dat deze een positief effect hebben op het leren.

Zo min mogelijk afleiding

Zoals je al eerder las in dit boekje is je werkgeheugen beperkt en kan dit tussen de 6 en 9 waarnemingen verwerken. Zet je dus muziek op dat “verspeel” je je aandacht. Je zorgt dus eigenlijk dat je al een achterstand hebt, nog voor je bent begonnen. In principe is elke vorm van afleiding ongewenst, dus ook je mobiel die af en toe trilt, of de burens die aan het boren zijn...ALLES.

Mensen, dus ook leerlingen, hebben wel eens de neiging om vast te houden aan gewoonten. Zij hebben zichzelf overtuigd dat het werkt. Denk ook aan sporters die een bepaald ritueel hebben, zodat ze gaan winnen (bijgeloof). De enige manier om erachter te komen of dit werkelijk zo is, is door het te onderzoeken. En uit onderzoek blijkt dat elke vorm van afleiding afbreuk doet aan het eindresultaat.

Zorg dus voor zo min mogelijk afleiding. Probeer het eens! En ben je het oneens? Meet dan eens!

Goede gewoonten

We hebben allemaal bepaalde gewoonten: bijvoorbeeld elke ochtend eerste een kopje thee drinken, of tijdens het leren altijd een samenvatting maken etc. Gewoonten ontstaan omdat het prettig voelt en rust en regelmaat geeft (je hoeft immers niet meer zoveel na te denken).

Dit is nu wat je precies moet doen bij het leren. Creëer een goede gewoonte en zorg dat deze prettig aanvoelt. Zorg dus dat je het leren als iets positiefs gaat ervaren. Kleine

succeservaringen zijn belangrijk, bijvoorbeeld: Ik heb vandaag wel 30 minuten volledig geconcentreerd geleerd, of ik heb mijn mobiel weggelegd en dit lukte mij.

Hieronder staat een QR code naar een filmpje waarbij zij uitleggen hoe je jezelf makkelijker goede gewoonten kunt aanleren. Het is wel in het Engels, maar dat kun je vast wel.

Vaste werkplek

Bij de goede gewoonte hoort ook een vaste werkplek. Je gaat daar zitten omdat je gaat leren. Op een gegeven moment wordt het dan makkelijker om snel aan de slag te gaan...het is immers de plek waar je leert! Jouw hersenen gaan al in de leerstand staan. Net als dat je al gaat kwijlen als je de McDonalds binnen wandelt 😊.

Probeer dus niet te leren op je bed.....dan gaan je hersenen namelijk in de slaapstand en dat is zonde....

Neem op tijd pauze

Voldoende pauze is belangrijk. Uit onderzoek blijkt dat je beter 3 x 30 minuten kunt leren dan 1 x 90 minuten. Je bent na de pauzes gewoon “fitter”, dus leer je beter. Verwen jezelf dus met pauzes en ga dan eventueel iets doen om jezelf te belonen. En ben je moe? Ga dan slapen en zet je wekker. Dat werkt beter dan heel moe blijven doorleren. Je hersenen verwerken namelijk in je slaap wat je geleerd hebt.

Niet uitstellen

Probeer niet in de verleiding te komen om uit te stellen, maar motiveer jezelf door bijvoorbeeld te denken aan het goede gevoel dat je overhield toen je de vorige keer goed scoorde en bedenk dat dit niet opweegt tegen het negatieve gevoel dat je vorige keer had toen het uitstellen je alleen maar negativiteit opleverde.

Wat doen als het niet lukt?

De eerste stap is om contact te zoeken met je mentor. Hij kan je eventueel wat tips geven, of zorgen dat je extra uitleg krijgt van de vakdocent (of je vraagt het natuurlijk gelijk zelf). Ook kan hij zorgen dat je terecht kunt bij de zorgafdeling waar zij een programma hebben om leerlingen te helpen met het leren en plannen.

Doe wel iets als het niet lukt! Hulp vragen hoort ook bij leren en je hebt dit soms gewoon nodig.

Veel leerplezier!

**Dat wij fouten maken
associëren met dom
zijn is vrij dom.**

OM
DENKEN

Studeerkaartjes gedrukt

Op de bladzijden hierna staan de studeerkaartjes.

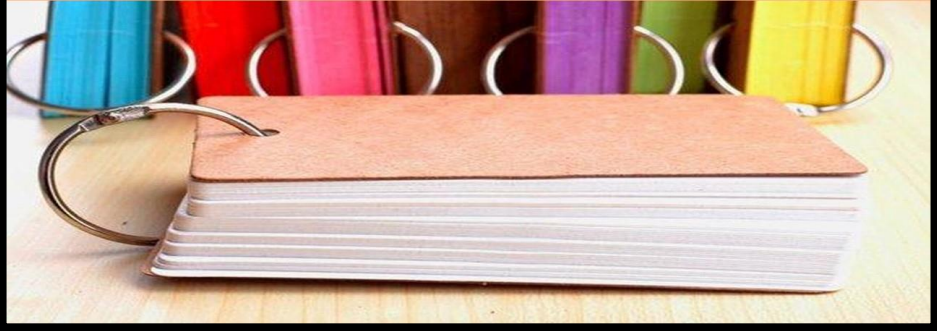
Je kunt de kaartjes ook downloaden op je mobiel.

Scan dan de QR code of ga naar www.bosminator.nl

Klik rechtsboven op Workshops over leren en kies studeerkaarten.

Flashcards

Flashcards (voorbereiding)

Oefenen met kaartjes om bijvoorbeeld de begrippen te leren.

- Maak kaartjes of gebruik een app.
- Aan de ene kant schrijf je het begrip en aan de andere kant de omschrijving.

Tip: oefen ook eens omgekeerd...

Dus lees de omschrijving en zeg het begrip

Flashcards (aan de slag)

SESSIE 1

- Lees het begrip
- Formuleer het antwoord op een kladblaadje
- Controleer je antwoord en zet krullen of kruisjes
- Doe de hele stapel

SESSIE 2, 3 en verder

- Doe hetzelfde als in sessie 1
- Heb je een antwoord goed, dan leg je het kaartje weg => z.o.z
- Voor de toets voeg je alle kaarten weer toe en oefen je ze allemaal nog eens.

Flashcards (het leersysteem)

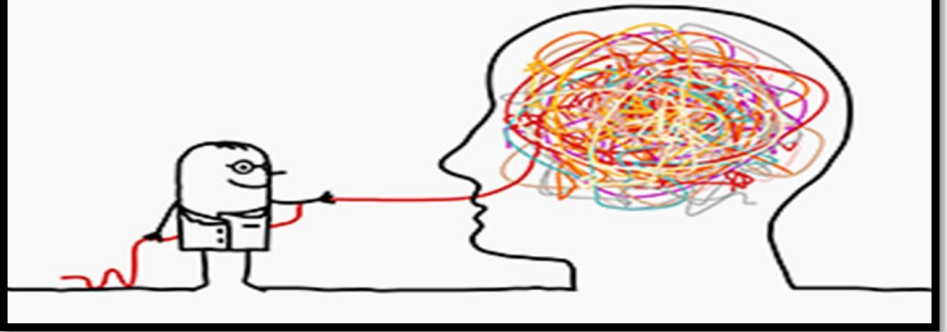
Je begint met alle flashcards in Box 1.
Deze leer je elke dag

Ken je een flashcard uit Box 1? Dan gaat hij naar Box 2.
Deze leer je om de drie dagen

Ken je een flashcard uit Box 2? Dan gaat hij naar Box 3.
Deze leer je om de vijf dagen

Braindump

Braindump (voorbereiding)

Schrijf ALLES wat je je herinnert over een onderwerp op, zonder af te kijken. Dump alles wat in je geheugen zit!

- Lees de tekst (of filmpje) die je moet weten 1x intensief door
- Wacht enkele minuten, of langer (= beter), drink een kopje thee.

Tip: Je kunt ook eens beginnen met een braindump, dus voordat je begint met lezen. Zo kun je ontdekken wat je nu allemaal al weet. Dit helpt bij het leren van de nieuwe stof.

Of begin met de braindump als het je 2^e sessie is

Braindump (uitvoering)

- Neem een leeg blad papier
- Schrijf alles op wat je je nog herinnert
- Het kan in losse woorden, in schema's, je mag ook tekeningen of een mindmap maken.
- Geef niet te snel op, haal alles er uit!
- KLAAR?
- Pak je boek er bij en controleer.
- Schrijf belangrijke begrippen die je was vergeten er nu bij en geef deze een andere kleur.
- Doe hetzelfde een paar dagen later weer en kijk of het beter gaat. (je kunt dan ook direct met de braindump starten)

Let op!!!

**Je mag tijdens het leren fouten maken.
Sterker nog...iedereen maakt fouten
tijdens het leren, ook Einstein...😊**

Je zult zien dat je steeds beter wordt.

**Maak het je hersenen moeilijk.
Zo krijg je hersenspierballen!**

Vragen stellen

Jezelf vragen stellen (voorbereiding)

Bedenk vragen bij de lesstof.

- Pak je boek
- Zorg dat je globaal zicht hebt op de inhoud en structuur door:
 - Het hoofdstuk even door te bladeren en
 - Te kijken naar tussenkopjes, vetgedrukte woorden en illustraties
 - Eventueel begrippen voor jezelf te verklaren
- Lees daarna een alinea of aantal alinea's door.
- Bedenk nu steeds een vraag over wat je gelezen hebt. Of denk: wat zou de docent mij hierover kunnen vragen?
- Denk aan de vraagwoorden: Hoe, wat, waar, waarom, wie, wanneer.
- Denk ook aan verschillen en oorzaak en gevolg.
- Noteer de vragen op een blad (of zet ze in de kantlijn van je boek).

Jezelf vragen stellen (uitvoering)

- Nadat je de vragen hebt opgeschreven, geef je antwoord zonder te spieken op een apart blad (dan kun je ze later nog eens gebruiken)
- Geef je antwoord zo uitgebreid mogelijk. Je mag hier ook informatie bij zetten die je al wist uit eerdere hoofdstukken (dan kun je de nieuwe stof koppelen aan wat je al weet, waardoor je het beter onthoudt).
- Controleer je antwoord
- Na een paar dagen probeer je de vragen weer te beantwoorden, zonder te spieken, maar wél achteraf te controleren.

Als je jezelf vragen stelt en je kunt het antwoord niet vinden.....ga dan naar je docent.
Docenten zijn dol op vragen!

Uitleggen

Uitleggen (voorbereiding)

Je legt de stof uit aan jezelf of aan iemand anders, zodat je heel goed nadenkt hoe het écht in elkaar zit.

- Je neemt het lesmateriaal, of een instructiefilm, of een specifieke opdracht uit je boek.
- Bestudeer de stof grondig en let hierbij weer op de woorden: Waarom, hoe, wat, wie, wanneer, waar, enzovoort. Probeer glashelder te krijgen wat er aan de hand is in bijvoorbeeld deze economische tekst.
- Doe dit al lezende hardop voor jezelf.
- Als je de alinea of het onderwerp goed bestudeerd hebt, begin je met de uitleg (zonder te spieken)
- Gebruik of bedenk eventueel voorbeelden, waarmee je het uitleggen kunt vergemakkelijken. Zie het voor je!

Uitleggen (uitvoering)

- Leg de stof stap voor stap uit, waarbij je weer let op de waarom, wie wat, waar hoe-vragen.
- Zet eventueel stappen op papier, alsof je voor het bord staat uit te leggen. Trek pijlen, onderstreep, het kan niet gek genoeg.
- Gebruik eigen woorden en leg uit waarom je iets doet, of waarom iets zo is. Gebruik de (zelfbedachte) voorbeelden!
- Je kunt dit na elk stuk tekst, of na elke instructievideo doen.
- Controleer kort of het klopt door terug te kijken in je boek.

Doe af en toe ook
even iets leuks.
Neem voldoende
pauze!

Samenvatten

Samenvatten met de Cornell-methode (voorbereiding)

De belangrijkste delen van de stof in je eigen woorden, dus ZONDER overschrijven

- Neem een blad papier en maak de Cornell-indeling zoals het voorbeeld op de volgende kaart (de groene lijnen)
- Lees nu een tekst, kijk een filmpje, luister naar je docent enzovoort
- Leg in de rechterkolom in je eigen woorden uit wat je gehoord hebt en doe dit zo duidelijk mogelijk.
- Schrijf in de linkerkolom het begrip of een vraag die bij deze uitleg hoort.
- Schrijf onderaan de bladzijde waar deze bladzijde over gaat, zodat je het later snel terug vinden en meteen voor jezelf duidelijk maakt waar je mee bezig was.
- Je kunt dit blad later gebruiken om jezelf te testen

Samenvatten met de Cornell-methode (uitvoering)

Onderwerp: Protectiemaatregelen

Protectiemaatregelen
(waarom doet een land dat?)

Als veel mensen spullen kopen uit het buitenland houden zij geen geld meer over om in Nederland te besteden. Dat is niet goed voor onze bedrijven. Nederland wil deze bedrijven beschermen. Dit zijn protectiemaatregelen.

Hoe kan een land zich dan beschermen?
(Welke protectiemaatregelen zijn er?)

- Buitenland mag hier geen producten meer verkopen (importverbod)
- Buitenland mag maximaal aantal bijv. 10.000 verkopen in Nederland (contingentering of importquotum)
- Belasting vragen aan de grens, dan wordt het duurder (importheffing)
- Eigen bedrijven geld geven waardoor zij beter kunnen concurreren en dus aantrekkelijker worden in NL en buitenland (subsidies eigen producenten)

Samengevat: Protectiemaatregelen zorgen voor bescherming van de eigen economie

Leer afwisselend...
Niet alleen in de manier
waarop, maar ook met
betrekking tot de stof.
Dus niet de hele tijd met
hetzelfde bezig zijn!

Samenvatten grotere hoeveelheden (voorbereiding)

Je zorgt voor overzicht en je noteert de belangrijkste onderdelen

- Bestudeer de inhoudsopgave en vertel jezelf globaal wat je zo dadelijk ongeveer zult gaan leren. Zoek de grote lijn!
- Blader door de hoofdstukken, kijk naar de tussenkopjes en de afbeeldingen. Ook hier vertel je jezelf vast wat je te doen staat.
- Start vervolgens bij het eerste hoofdstuk en lees een alinea door. Schenk ook aandacht aan de kop van de tekst (deze zegt al veel).
- Schrijf in één of twee zinnen (in je eigen woorden) op wat het belangrijkste is. Als de informatie uit verschillende kenmerken/onderdelen bestaat schrijf je deze ook op (rijtjes).
- Schrijf vooral niet over, gebruik je eigen woorden!
- Werk zo alle teksten door en gebruik steeds per onderdeel 1 pagina.

3. Klopte je voorspelling?
Kun je de tekst **samenvatten**?
Vertel in een paar zinnen waar de tekst over gaat.

1. Kijk naar de tekst. Let op:

- de titel
- de kopjes
- de illustraties (plaatjes)
- opvallende woorden (**vet**, *schuingedrukt*, onderstreept,)
- getallen

Doe een **voorspelling**: de tekst gaat over?

Wat weet je er al van? Wat heb je gezien, gehoord of gelezen?

3.
Na het lezen

2. Lees de tekst.

- Onderstreep belangrijke woorden en signaalwoorden. Let op de **verbanden**.
- Maak aantekeningen en/of een schema. Heb je een goed beeld van de tekst?
- **Stel vragen** over het belangrijkste van de tekst: *Wie, Wat, Waar, Wanneer, Waarom, Hoe?*
- Je begrijpt een woord niet? Gebruik de woordhulp.
- Je begrijpt een klein stukje tekst niet? Lees het moeilijke stukje nog een keer.

2.
Tijdens het lezen

Van Samenvatten naar vragen vatten(voorbereiding)

Je formuleert vragen die horen bij jouw samenvatting

- Pak een leeg blad
- Je leest telkens de informatie (of rijtje kenmerken) uit jouw zelfgemaakte samenvatting.
- Bedenk nu de vraag die hoort bij deze belangrijke informatie en schrijf deze op.
- Dit doe je bij elke stuk informatie uit jouw samenvatting.
- Als je klaar bent heb je bij alle informatie uit jouw samenvatting een vraag geformuleerd.
- Lees nu telkens een vraag en schrijf het antwoord op of geef (hardop) antwoord. Controleer je antwoord op jouw samenvatting.
- Herhaal deze oefening meerdere malen met minimaal enkele uren ertussen.

Uitgewerkte voorbeelden

EXAMPLE

Maak jezelf slim met uitgewerkte voorbeelden (voorbereiding)

Je bestudeert de uitwerking van een opdracht, zodat jij dit straks ook zelf kunt

- Zodra je vast loopt bij het leren, ga je op zoek naar een uitgewerkt voorbeeld (bijvoorbeeld een antwoordenboekje)
- Heb je geen uitgewerkt voorbeeld? Zoek dan op internet of Youtube.
- Bestudeer het voorbeeld stap voor stap
- Leg elke stap (hardop) voor jezelf uit, net als bij de andere strategie
- Maak vervolgens een vergelijkbare opdracht en kijk of je het nu wel goed doet.
- Stop niet meteen als het gelukt is, denk aan herhalen na een paar uren/dagen

Maak jezelf slim met uitgewerkte voorbeelden (uitwerking)

- Voorbeeld: De aanbodlijn voor smartphones is:

$$Q_a = 0,4p - 25 \quad (Q_a = \text{aanbod}; p = \text{prijs in euro's})$$

Bij welke prijs wil niemand meer smartphones aanbieden?

UITWERKING

$$Q_a = 0$$

$$0 = 0,4p - 25$$

$$0,4p = 25$$

$$p = 62,5$$

Dus bij een prijs van € 62,50

Kijk op het volgende kaartje voor de aanpak

Maak jezelf slim met uitgewerkte voorbeelden

$$Q_a = 0,4p - 25 \quad (Q_a = \text{aanbod}; p = \text{prijs in euro's})$$

UITWERKING

$$Q_a = 0$$

Niemand wil het verkopen/aanbieden, dus het aanbod is dan inderdaad 0

$$0 = 0,4p - 25$$

Dan krijg je dus deze vergelijking

$$0,4p = 25$$

Links en recht van = doe je $-0,4p$, dus krijg je $-0,4p = -25$, dan mag je ook aan beide kanten de $-$ weghalen

$$p = 62,5$$

Dus bij een prijs van € 62,50

En uiteindelijk deel je het getal dus door het getal dat voor de p staat, dus $25 : 0,4 = 62,5$

Tekenen

Maak het duidelijk door te tekenen (voorbereiding)

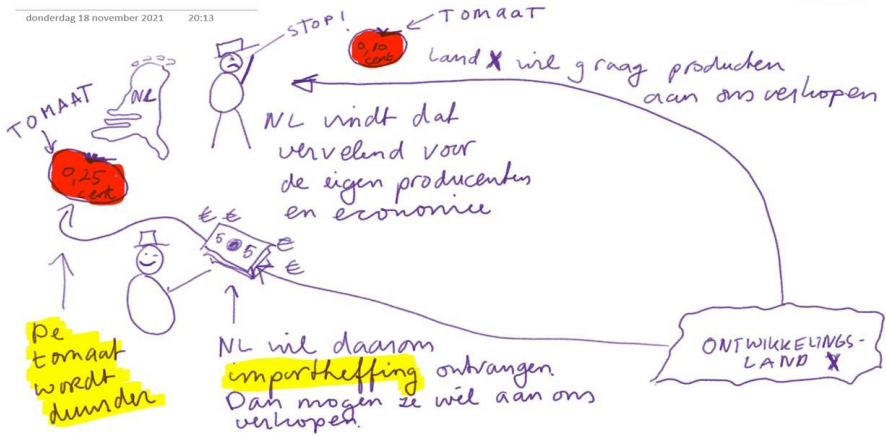
Je maakt een tekening of een schema ter verduidelijking van de stof

- Begin met je lesmateriaal (boek, instructiefilm etc.)
- Lees (een gedeelte) grondig door
- Wacht weer een paar minuten (net als bij braindump)
- Verwerk de stof in een tekening die VOOR JOU duidelijk is
- Gebruik de tekening later nog eens om te kijken of je het proces of principe nog steeds begrijpt.

Maak het duidelijk door te tekenen (uitwerking)

donderdag 18 november 2021 20:13

Tekenen hoeft geen kunst te zijn hoor.....

